

Costumul național bărbătesc

Cămașa

La baza costumului bărbătesc tradițional stă cămașa albă din pînză de casă. Ea se poartă de asupra pantalonilor și se încinge cu unul sau două brîe unul peste altul.

După felul de croială cămeșile bărbătești prezintă cîteva tipuri: Tip de tunică, cu platcă, cu dreptunghi pe umeri.

Croiala tip de tunică este mai veche. Această cămașă are o particularitate comună pentru întreaga Moldovă - la latul central se coseau părțile dreptunghiulare laterale. Mînica croită drept se combină cu clinul de formă rombică (pava). O mare parte a cămășilor au gura tăiată rotund. Probabil aceasta este o formă mai veche a tăieturii gurii tipică pentru toate variantele costumului popular Moldovenesc, atît pentru cel bărbătesc, cît și pentru cel femeesc.

Lungimea cămășilor și lărgimea mînicelor varia conform tradițiilor locale - în unele sate existau cămășile lungi cu mînicile largi.

Cămășile tip de tunică, de obicei se ornamentiază. Deosebit de bogat se înfrumusețeau cămășile de sărbătoare și cele de nuntă. Pînză pentru ele se țesea cu desenuri. Pieptul, gulerul și manjetele se brodau, uneori se înfrumusețau cu ornament țesut și horboțică.

Pantalonii

Pantalonii bărbătești se croiau în cîteva feluri și variau conform tradițiilor locale. Corespunzător croelii și calității materialului ei pot fi repartizați în următoarele tipuri: de pînză sau de lînă (ițari) și pantalonii din lînă pentru iarnă (bernevici, nădragi).

Partea componentă a portului bărbătesc răspîndită în raioanele din nordul republicii sunt ițarii - pantaloni de lînă albă de casă. Particularitatea specifică a ițarilor este lungimea lor care poate ajunge la înălțimea omului. Ițarii formează pe picior încrețituri și au un clin la închietura cracilor.

Iarna țaranii poartă pantaloni din țesătură groasă din lînă.

După calitatea țesutului și croială se evidențiază cîteva tipuri. Pantalonii confecționați din țesătură groasă de lînă de culoare închisă, cusuți după model orășenesc cu un clin de formă rombică se numesc bernevici.

Pantalonii de iarnă din țesătură de lînă albă sau sură, avînd 2 clini de legătură - se numesc ciareci sau nădragi. Ei se înfrumusețează în partea de dinainte, la brîu cu un ornament din aplicații.

Brîul

Bîile bărbătești se deosebesc de cele femești prin lățimea lor care ajunge pînă la 25 cm. Lungimea brîilor ajungea pînă la 2 metri. În afară de aceasta ele se deosebeau de cele femești și după coloritul lor. Brîile bărbătești mai des sunt de o singură culoare - roșie, albastră, verde sau albă. Cîte odată coloritul brîilor se combină cu dungi orizontale de altă culoare. Dacă fondul este de culoare roșie atunci dungile se țeseau din fire verzi sau albastre. În trecut țaranii mai avuți purtau brîie înguste de piele cu diferiți fluturași metalici (curea). Ciobenii purtau brîe late de piele (chimir). Acest brîu era înfrumusețat cu fluturași de aramă din partea interioară avea buzunar pentru bani, din cea exterioară - loc pentru cuțit și lulea.

Acoperămîntul capului

La bărbați ca și la femei costumul național moldovenesc prevede capul acoperit. Bărbații folosesc două feluri de acoperămînt al capului: căciuli și pălării.

După regiune căciulile sunt de mai multe feluri, cum ar fi căciulile înalte, potrivite ori scunde. După forma vârfului pot fi la rîndul lor: cu moț (ascuțite), semirotonde (obișnuite), rotunde și retezate. Căciula retezată (mocănească) se face de obicei puțin mai largă spre fund, cu ajutorul unor clinșuri. Toate căciulile sunt făcute din blană tăbăcită din miel.

Culorile cele mai frecvente sunt: negru, cafeniu și brumăriu. Căciulile din blană albă, ori tărcată din două culori aproape că nu se întîlnesc niciodată.

Blana căciulii trebuie să fie scurtă și creață.

Alt acoperămint al capului la bărbați este pălăria. Pălăriile țărănești au trecut prin diferite forme de la cea cu borul mare și calota joasă, pe care o întîlnim foarte rar, sau de la cea mocănească cu borul mic și calota semisferică ajungînd treptat la pălăria obișnuită, de tip orășenesc.

Culorile pălăriilor bărbătești erau mai înainte negre sau cafenii. În prezent au culoare neagră, brună, cenușie și uneori verde închisă. În zilele de sărbătoare la tîrguri, la hore bărbații și mai ales flăcăii obișnuiau să poarte la pălărie fixate pe calotă ori înfipite într-o parte între panglică și calotă pene de păun, flori sau chiar spice de grîu.

Opinca

Era purtată în trecut și de bărbați și de femei, avînd o origine străveche, și a evoluat într-o mare varietate de forme. Cea mai obișnuită era opinca cu cusătură la mijloc și cusătură dintr-o bucată de piele de porc sau de bou în formă de dreptunghi. În raioanele nordice avea răsîndire și opinca cu vârful îndoit (cu gurgui).

Opincile bărbătești și cele femeiești aveau nojițe. Nojițele opincilor femeiești erau din păr împletit în timp ce nojițele opincilor bărbătești erau totdeauna din curelușe subțiri de piele.

